

WYTYCZNE DOTYCZĄCE PROJEKTU, OPRACOWANIA, WYSTAWIANIA I UŻYTKOWANIA OGÓLNYCH ŚWIADECTW URZĘDOWYCH²

CAC/GL 38-2001

SEKCJA 1 -PREAMBUŁA

1. Niniejsze wytyczne uznają, że organ właściwy kraju importującego może, jako warunek odprawy żywności przeznaczonej do handlu międzynarodowego, zażądać od importerów przedstawienia świadectw urzędowych wydawanych przez organ właściwy kraju eksportującego, lub na podstawie jego kompetencji.
2. Niniejsze wytyczne nie mają na celu wspomaganie lub upoważnienia stosowania świadectw urzędowych dla żywności przewidzianej do handlu międzynarodowego, bądź zmniejszać roli w ułatwieniu handlu dla świadectw komercyjnych lub świadectw innego rodzaju, w tym świadectw osób trzecich, które nie zostały wystawione przez rząd kraju eksportującego bądź na podstawie jego uprawnień.
3. Niniejsze wytyczne uznają, że, podczas gdy świadectwa urzędowe mogą pomóc krajom importującym osiągnąć cele dotyczące bezpieczeństwa żywności i zapewnienia uczciwych praktyk w handlu żywnością, mogą również istnieć inne podejścia, które mogą uzupełnić lub zastąpić świadectwa urzędowe, np. prowadzenie wykazu zakładów.

SEKCJA 2 -ZAKRES I CELE

4. Niniejsze wytyczne zapewniają krajom wskazówki, dotyczące projektu, opracowania, wystawiania i użytkowania świadectw urzędowych w celu poświadczenia, że żywność, dopuszczona do handlu międzynarodowego, spełnia wymagania kraju importującego dotyczące bezpieczeństwa żywności i/lub zapewnienia uczciwych praktyk w handlu żywnością.
5. Niniejsze wytyczne zapewniamy pomoc w identyfikacji informacji i atestów, które mogą zostać wystawione przez kompetentne organy.
6. Niniejsze wytyczne odnoszą się w takim samym stopniu do wszystkich świadectw urzędowych niezależnie od sposobu ich przekazania, np. w formie papierowej lub elektronicznej.
7. Wytyczne te nie zajmują się kwestiami zdrowia zwierząt i roślin, o ile nie są to sprawy bezpośrednio związane z bezpieczeństwem żywności. Jednakże uznaje się, że, w praktyce, pojedyncze świadectwo urzędowe może zawierać informacje mające związek z kilkoma sprawami (np., bezpieczeństwem żywności oraz zdrowiem zwierząt i roślin).

SEKCJA 3 -DEFINICJE

Świadectwa to dokumenty w formie papierowej lub elektronicznej, które opisują i poświadczają właściwości przesyłek żywności dopuszczonych do handlu międzynarodowego.

---

² 997), szczególnie Sekcja 7, systemy certyfikacji. Należy odnieść się również do wzorcowych świadectw opracowanych na bazie Kodeksu.

SYSTEMY INSPEKCJI I CERTYFIKACJI IMPORTU I EKSPORTU ŻYWNOSCI (Wydanie 5)

Certyfikacja to procedura, przez którą oficjalne organy certyfikacyjne lub oficjalnie uznane organy certyfikacyjne wystawiają pisemne lub równoważne zapewnienia, że żywności lub systemy kontroli żywności spełniają wymagania. Certyfikacja żywności może być, zależnie od potrzeb, poparta szeregiem inspekcji, które mogą obejmować ciągłą inspekcję na linii, audyt systemu zapewnienia jakości, a także badania wyrobów gotowych.³

świadcstwa urzędowe to świadectwa wydawane przez organ właściwy kraju eksportującego, lub pod kontrolą tegoż organu, w tym przez organ certyfikujący uznany przez organ właściwy do wydania takich świadectw.

organy certyfikujące to oficjalne organy certyfikacyjne lub oficjalnie uznane organy certyfikacyjne.⁴

urzędnicy wystawiający świadectwa to urzędnicy uprawnieni lub uznani przez organ właściwy kraju eksportującego do wypełniania i wydania świadectw urzędowych.

Przesyłka oznacza określony zbiór produktów żywnościowych zazwyczaj objętych przez pojedyncze świadectwo.

SEKCJA 4 -ZASADY

8. Następujące zasady dotyczą projektu, opracowywania, wystawiania i użytkowania świadectw urzędowych.
- A. Świadectwa urzędowe powinny być wymagane tylko, jeśli atesty i istotne informacje są niezbędne do zapewnienia, że bezpieczeństwo żywności i/lub uczciwe praktyk handlu żywnością są zapewnione.
  - B. Kraje eksportujące mogą przedstawić gwarancje w sposób inny niż świadectwa odnoszące się do każdej przesyłki z osobne.
  - C. Atesty i informacje wymagane przez kraj importujący powinny ograniczać się do kluczowych informacji, które są związane z celami systemu kontroli i certyfikacji żywności kraju importującego.
  - D. Przesłanki i wymagania dla określonych atestów i informacji identyfikujących należy przekazać do kraju eksportującego w sposób spójny i przejrzysty oraz powinny one być zastosowane przez kraj importujący w sposób niedyskryminujący.
  - E. Świadectwa urzędowe, niezależnie od sposobu ich przekazania oraz ich treści powinny zawierać informacje w formie, która upraszcza i usprawnia procedurę wydawania zezwolenia, jednocześnie spełniając wymagania kraju importującego.
  - F. Organ kompetentny kraju eksportującego jest ostatecznie odpowiedzialny za wszelkie świadectwa, które wydaje lub zatwierdza do wydania.
  - G. Wszystkie odpowiednie atesty i informacje identyfikujące wymagane przez kraj importujący powinny zostać w miarę możliwości, zamieszczone na pojedynczym świadectwie urzędowym, aby uniknąć dużej liczby lub zbędnych świadectw.
  - H. Organy właściwe powinny podjąć odpowiednie działania w celu zapobiegania stosowaniu fałszywych świadectw i powinny pomagać, zależnie od potrzeb, w terminowym badaniu takiego wykorzystania.

SEKCJA 5 -WYKORZYSTANIE ŚWIADECTW URZĘDOWYCH

---

³ *Zasady Inspekcji i Certyfikacji Importu i Eksportu Żywności (CAC/GL 20-1 995).*

⁴ Uznaniem organów certyfikacji zajmuje się Sekcja 8 -Oficjalna Akredytacja Wytwórczych dla Projektu, Obsługi, Oceny i Akredytacja Systemów Inspekcji i Certyfikacji Importu i Eksportu Żywności (CAC/GL 26-1997).

Zasada A

Świadectwa urzędowe powinny być wymagane tylko, jeśli atesty i istotne informacje są niezbędne do zapewnienia, że bezpieczeństwem żywności i/lub uczciwie praktyk handlu żywnością są zapewnione.

9. Określone atesty i informacje związane z wyrobem określonym w danym świadectwie mogą zapewnić gwarancję, że żywności lub grupa produktów żywnościowych:

- spełnia wymagania bezpieczeństwa żywności kraju importującego; oraz
- przestrzega wymagań kraj importujący związanych z uczciwymi praktykami handlu żywnością.

10. Może się okazać, że przepisy krajowe nie uprawniają żadnego organu kompetentnego kraju eksportującego do wydawania świadectw wymagane przez kraj importujący. Informację taką należy przekazać do kraju importującego. W takich przypadkach, kraj importujący powinien rozważyć potrzebę zapewnienia elastyczności w celu umożliwienia przedstawienia takich gwarancji za pomocą środków alternatywnych tak długo, jak bezpieczeństwo żywności i uczciwie praktyki handlu żywnością są zapewnione.

Zasada B

Kraje eksportujące mogą przedstawić gwarancje w sposób inny niż świadectwa odnoszące się do każdej przesyłki z osobna.

11. Należy uwzględnić alternatywne uzgodnienia, które zapewniają równoważne gwarancje względem bezpieczeństwa żywności lub zapewnienia uczciwych praktyk w handlu żywnością.

12. W pewnych okolicznościach, kraj importujący może zgodzić się na przyjęcie od kraju eksportującego wykazu zakładów, które spełniają określone wymagania kraju importującego. Wykaz ten może być stosowany do osiągnięcia takich samych celów, jak świadectwa odnoszące się do każdej przesyłki z osobna, uznając, że kraj importujący może nadal potrzebować dodatkowych informacji (np. rodzaju transportu) dla każdej przesyłki.

13. Kraj eksportujący w porozumieniu z krajem importującym powinien stworzyć przejrzyste mechanizmy i kryteria opracowania, utrzymania i przeglądu takich wykazów.

14. Przy stwierdzeniu, że przesyłka jest zazwyczaj objęta pojedynczym świadectwem urzędowym, w przypadku wyrażenia zgody przez kraj importujący dla określonych świadectw możliwe jest również zastosowanie do wielu przesyłek. W takich przypadkach świadectwa dotyczące wielu przesyłek powinny mieć określony czas obowiązywania.

SEKCJA 7 -ZAKRES INFORMACJI, PRZEJRZYSTOŚĆ I ZAKAZ DYSKRYMINACJI

Zasada C

Atesty i informacje wymagane przez kraj importujący powinny ograniczać się do kluczowych informacji, które są związane z celami systemu kontroli i certyfikacji żywności kraju importującego.

15. Poszczególne oficjalne atesty i informacje do uwzględnienia na świadectwie zostaną określone przez wymagania kraju importującego. Kraje importujące powinny korzystać ze standardów międzynarodowych, jeżeli są one dostępne, w celu zmniejszenia potrzeby zwiększonej szczegółowości świadectw.

16. Oficjalne atesty i informacje powinny być wyraźnie przedstawione w tekście świadectwa, a nie być bardziej złożone lub szczegółowe lub uciążliwe dla kraju eksportującego niż jest to konieczne dla osiągnięcia celów systemu kontroli i certyfikacji żywności kraju importującego. Takie atesty mogą obejmować, między innymi,:

- zgodność z określonymi standardami, wymaganiami produkcji lub przetwarzania, jeżeli jest to odpowiednie;
- status (np., szczegóły licencji) zakładów produkcji, przetwarzania, pakowania i/lub przechowywania w kraju eksportującym;
- status zdrowia zwierząt kraju eksportującego, jeżeli może on wpływać na bezpieczeństwo żywności; oraz
- odniesienie do dowolnej powiązanej umowy dwustronnej/wielostronnej.

17. Specyfikacje handlowe lub marketingowe, takie jak określone atrybuty produktu lub zgodności z specyfikacjami importera nie powinny być wymagane na świadectwach urzędowych.

18. Przesyłka obejmująca próbki żywności przeznaczone do oceny, testowania lub badań w kraju importującym powinna być wyraźnie oznaczona zgodnie z jej przeznaczeniem. Należy jasno wskazać na świadectwie lub na opakowaniu, że próbka nie jest przeznaczona do sprzedaży detalicznej i nie ma wartości handlowej.

Zasada D

**WYTYCZNE DOT. PROJEKTU, PRODUKCJI, WYSTAWIANIE I UŻYTKOWANIA
OGÓLNYCH ŚWIADECTW URZĘDOWYCH (CAC/GL 38-2001)**

Przesłanki i wymagania dla określonych atestów i informacji identyfikujących należy przekazać do kraju eksportującego w spójny i przejrzysty sposób oraz powinny one być zastosowane przez kraj importujący w sposób wykluczający dyskryminację.

19. W trakcie ustanawiania wymogów odnośnie świadectw, kraje importujące powinny zapewnić, że kryteria będą miały jednakowe zastosowanie do wszystkich krajów eksportujących, aby uniknąć samowolnej oraz bezpodstawnej dyskryminacji.

20. Organy właściwe kraju importującego powinny, na żądanie, przekazywać krajowi eksportującemu wymagania dotyczące oficjalnych atestów i informacji zamieszczonych na świadectwach oraz ich racjonalnego uzasadnienia.

SEKCJA 8 -PROJEKT ŚWIADECTW URZĘDOWYCH

Zasada E

Świadectwa urzędowe, niezależnie od sposobu ich przekazania oraz treści powinny zawierać informacje w formie, która upraszcza i usprawnia procedurę odprawy, jednocześnie spełniając wymagania kraju importującego.

21. Projekt i wykorzystanie świadectw urzędowych powinien:

- upraszczać i przyspieszać odprawę danej przesyłki w punkcie wejścia lub punkcie kontroli;
- zapewniać dokładną identyfikację przesyłki podlegającej certyfikowaniu oraz stron zaangażowanych w wystawienie i wydanie danego świadectwa;
- ułatwiać ocenę ważności świadectwa przez kraj importujący; oraz
- minimalizować możliwość oszustwa.

22. W zakresie, w jakim jest to wykonalne, świadectwa urzędowe powinny być wykonane w formacie standardowym. Świadectwa powinny:

- jednoznacznie identyfikować organ certyfikujący oraz wszelkie inne strony zaangażowane w wystawienie i wydanie danego świadectwa ⁴;
- być zaprojektowane tak, aby minimalizować możliwość oszustwa w tym zastosowanie unikalnego numeru identyfikacyjnego lub innych odpowiednich środków w celu zapewnienia bezpieczeństwa (na przykład, stosowanie papieru ze znakiem wodnym lub inne środki ochrony papierowych świadectw, zastosowanie bezpiecznych połączeń i systemów świadectw elektronicznych);
- jednoznacznie opisywać towar i przesyłkę, której dotyczy świadectwo;
- zawierać jasne odniesienia do tych oficjalnych wymagań, dla których świadectwo zostało wystawione;
- zawierać atesty przyznane przez oficjalny lub oficjalnie uznany organ certyfikujący, które dotyczą przesyłki opisanej na tym świadectwie i nie powinny być wymagane do zatwierdzenia/ponownej certyfikacji po wydaniu; oraz
- być sporządzone w języku lub językach w pełni zrozumiałych dla urzędnika wystawiającego świadectwa w kraju eksportującym, w krajach tranzytowych jeśli jest taka potrzeba, przez organ przyjmujący w kraju importującym lub w krajach, w którym odbywa się inspekcja żywności. Jeśli jest to wymagane, świadectwom mogą towarzyszyć oficjalne tłumaczenia.

SYSTEMY INSPEKCJI I CERTYFIKACJI IMPORTU I EKSPORTU ŻYWNOCI (Wydanie 5)

23. Informacje związane z produktem podlegającym certyfikowaniu powinny być wyraźnie udokumentowane na świadectwie i powinny zawierać przynajmniej poniższe informacje. Może to także obejmować dodatkowe informacje zgodnie z ustaleniami krajów importujących i eksportujących:

- charakter żywności⁴
- nazwa produktu⁵
- ilość, w odpowiednich jednostkach⁶
- opis towaru i przesyłki, której jednoznacznie dotyczy świadectwo, np. identyfikator partii, środek transportu, numer plomby zabezpieczającej lub datę kodowania;
- tożsamość i, zależnie od potrzeb, nazwę i adres producenta/wytwórcy żywności i/lub zakładów przechowywania oraz ich numer identyfikacyjny;
- nazwisko i dane adresowe eksportera lub nadawcy;
- nazwisko i dane adresowe importera lub odbiorcy;
- kraj wysyłki⁷, bądź część kraju, tam, gdzie atesty te dotyczą atestów specyficznych; oraz
- kraj przeznaczenia⁸.

SEKCJA 9 -WYSTAWIANIE ŚWIADECTW URZĘDOWYCH (OBOWIĄZKI URZĘDNIKÓW WYSTAWIAJĄCYCH ŚWIADECTWA, BEZPIECZEŃSTWO I ŚRODKI ZAPOBIEGANIA OSZUSTWU)

Zasada F

Organ kompetentny kraju eksportującego jest ostatecznie odpowiedzialny za wszelkie świadectwa, które wydaje lub zatwierdza do wydania.

24. Świadectwa urzędowe po wydaniu, stanowią ostatecznie odpowiedzialność władz rządowych, jednocześnie uznając, że to sektor produkcji żywności, jest zasadniczo odpowiedzialny za bezpieczeństwo żywności i zapobiegania oszustwu i wprowadzeniu w błąd w zakresie dotyczącym żywności w handlu międzynarodowym.

25. Organ certyfikujący powinien:

- być w przejrzysty sposób wskazany i posiadać odpowiednie uprawnienia nadane mu przez krajowe/regionalne¹⁰ akty lub przepisy prawne w celu zapewnienia konkretnych atestów wymaganych na świadectwie urzędowym;
- posiadać wyznaczenie/upoważnienie rządowo uznane za wystarczające, w celu znoszenia potrzeby jakichkolwiek dodatkowych zatwierdzeń/ponownej certyfikacji świadectw, które wydaje;
- na żądanie zapewniać informacje dotyczące swojego urzędowego upoważnienia dla kraju importującego;
- zagwarantować, że jego procedury pozwalają na wydawanie świadectw urzędowych w sposób terminowy tak, aby uniknąć zbędnych zakłóceń w handlu;
- mieć obowiązujący skuteczny system do minimalizowania w zakresie, w którym jest to wykonalne, nieuczciwego wykorzystania świadectw urzędowych; oraz

---

⁴ Tam, gdzie jest to odpowiednie należy stosować klasyfikację Światowej Organizacji Celnej. Gdy konieczna jest identyfikacja gatunków należy zastosować klasyfikację Linneusza.

⁵ który zapewnił poszczególne części świadectwa (np. laboratorium, zakład produkcyjny, organ certyfikujący).

⁶ Ilość powinna być zgodna z Międzynarodowym Układem Jednostek Miar (Nowoczesnym Systemem Metrycznym).

⁷ Można zastosować kody kraju ISO.

⁸ Można zastosować kody kraju ISO.

**WYTYCZNE DOT. PROJEKTU, PRODUKCJI, WYSTAWIANIE I UŻYTKOWANIA
OGÓLNYCH ŚWIADECTW URZĘDOWYCH (CAC/GL 38-2001)**

- posiadać obowiązujący skuteczny i terminowy program szkolenia dla swoich urzędników wystawiających świadectwa.

26. Jeżeli organ kompetentny kraju eksportującego posiada legislacyjne uprawnienia do wykorzystania zewnętrznych jednostek certyfikujących i zezwolił jednostce zewnętrznej na wystawianie świadectw w swoim imieniu, wówczas organ kompetentny musi zagwarantować, że istnieje wystarczający nadzór nad jednostką zewnętrzną, w tym uzgodnienia audytu.

27. Świadectwa powinny być zazwyczaj wydawane przed przesyłką, której dane świadectwo dotyczy opuszczając strefę kontroli organu certyfikującego. Świadectwa mogą zostać wydane, podczas gdy przesyłki znajdują się w trakcie transportu do kraju przeznaczenia lub już tam dotarły tylko wtedy, gdy w kraju eksportującym obowiązują odpowiednie systemy kontroli w celu wsparcia tej praktyki, a praktyka ta została zatwierdzona przez kraj importujący, oraz w razie potrzeby, przez kraj u transzytowy.

28. Urzędnicy wystawiający świadectwa powinni:

- zostać w odpowiedni sposób wskazani przez organ certyfikujący;
- nie wykazywać konfliktu interesów w aspektach handlowych dotyczących przesyłki oraz być niezależni od stron handlowych;
- być w pełni zaznajomieni z wymaganiami, na które wystawiają atesty;
- posiadać dostęp do kopii przepisów lub wymagań, których dotyczy dane świadectwo lub jasnych informacji i wskazówek wydanych przez organ certyfikujący lub organ kompetentny wyjaśniający kryteria, które musi spełniać produkt przed otrzymaniem certyfikacji;
- atestować wyłącznie sprawy, które znajdują się w obrębie ich własnej wiedzy (lub zostały oddzielnie poświadczone przez inną kompetentną stronę); oraz
- wyłącznie poświadczają okoliczności, które można zweryfikować bezpośrednio lub za pomocą zapewnionej dokumentacji, w tym zgodność z wymaganiami produkcji oraz wszelkie inne określone wymagania pomiędzy datą produkcji i datą wystawienia świadectwa.

Zasada G

Wszystkie odpowiednie atesty i informacje identyfikujące wymagane przez kraj importujący powinny zostać uwzględnione na pojedynczym świadectwie urzędowym w miarę możliwości, aby uniknąć licznych lub zbędnych świadectw.

29. Wnioski o wystawienie świadectw powinny w jak największym możliwym zakresie minimalizować potrzebę świadectw rezerwowych lub dodatkowych. Przykłady takich sytuacji obejmują: (1) wiele świadectw zawierających podobne atesty jest wymaganych przez różne agencje w obrębie kraju importującego; (2) wiele świadectw jest wymaganych dla poszczególnych atrybutów, podczas gdy wystarczyłby jeden atest; oraz, (3) wiele świadectw zawierających podobne atesty jest wymaganych od różnych organów certyfikujących w obrębie kraju eksportującego.

30. Jeżeli świadectwo wymaga wielu atestów (np., bezpieczeństwa żywności, zdrowia zwierząt i/lub zdrowia roślin) można zastosować standardowe atesty opracowane przez organizacje uznane przez Porozumienie Sanitarne i Fitosanitarne (SPS) Światowej Organizacji Handlu (WTO) (tzn., Codex, OIE, IPPC).

31. W przypadku, gdy wymagane są świadectwa pochodzące od różnych organów, jeden organ właściwy może wydać dane świadectwo w oparciu o informacje otrzymane od innych organów oficjalnych. Przykładem tego typu przypadków mogłyby być atesty dla stanu zdrowia zwierząt i kwestii zdrowia publicznego znajdujące się na tym samym świadectwie.

SYSTEMY INSPEKCJI I CERTYFIKACJI IMPORTU I EKSPORTU ŻYWNOSCI (Wydanie 5)

32. W przypadkach, gdy kraj importujący zażąda, aby świadectwo urzędowe zawierało informacje zastrzeżone, takie żądania powinny być ograniczone do potrzeby zagwarantowania, że produkt spełnia wymogi bezpieczeństwa i zapewnienia przestrzegania właściwych praktyk w handlu żywnością. Jeżeli takie informacje są wymagane, zastosowane zostaną odpowiednie środki ochrony zastrzeżonego charakteru takich informacji, co zostanie zakomunikowane eksporterowi.

33. Szczególnie chronione informacje handlowe, takie jak numery umów i uzgodnienia bankowe nie powinny być umieszczane na świadectwach urzędowych.

34. Jeżeli, w wyjątkowych przypadkach uzasadnionych przez udokumentowany problem zdrowia publicznego, kraj importujący wymaga zagwarantowania, że składnik pochodzący z określonego kraju (lub krajów) nie wchodzi w skład eksportowanej żywności; takie atesty powinny znaleźć się w danym świadectwie. Jeżeli danemu państwu lub państwom udało się ograniczyć naukowe ryzyko, a wdrożone środki, mające na celu rozwiązanie problemu zagrożenia są zadowalające dla kraju importującego, stosowanie takich atestów powinno zostać przerwane.

Użycie świadectw papierowych

35. W razie potrzeby, świadectwa papierowe powinny zostać wydane i przedstawione eksporterowi lub jego przedstawicielowi jak oryginalne świadectwo.

36. Świadectwa papierowe powinny w zakresie, w którym jest to wykonalne, być zgodne ze Wzorem dokumentów handlowych Organizacji Narodów Zjednoczonych (Zalecenie Nr 1, ECE/TRADE/137).

37. Kopia oryginalnego świadectwa (oznaczona wyraźnie jako taka) powinna być przechowywana przez organ certyfikujący w kraju eksportującym oraz zostać udostępniona, na żądanie, organowi właściwemu w kraju importującym lub kraju prowadzącym kontrolę importu w imieniu kraju importującego.

38. Podczas wystawienia świadectwa papierowego, wystawiający je urzędnik powinien upewnić się, że:

- świadectwo nie zawiera usunięć innych niż te wymagane przez tekst danego świadectwa;
- wszelkie zmiany certyfikowanej informacji zostały zainicjowane lub w inny sposób zatwierdzone przez organ certyfikujący;
- dla świadectw wielostronicowych można wynioskować, że strony te stanowią jedno świadectwo w tym, w razie potrzeby, oficjalne tłumaczenie lub tłumaczenia (np. każda strona jest numerowana takim samym unikalnym numerem świadectwa tak, aby wskazać, że jest to konkretna strona wchodząca w skład skończonej sekwencji);
- świadectwo nosi oficjalny identyfikator organu właściwego, podpis, nazwisko i oficjalną funkcję wystawiającego je urzędnika (podpis może być odręczny lub kontrolowany faksymile podpisu);
- świadectwo nosi wyraźną jednoznacznie datę podpisania i wydawania oraz, w razie potrzeby, okres czasu w którym to świadectwo pozostanie ważne; oraz
- żadna część świadectwa nie pozostała pusta w sposób umożliwiający naniesienie poprawek.

Wykorzystanie świadectw elektronicznych

39. Tam, gdzie świadectwa eksportowe są wymieniane drogą elektroniczną pomiędzy kompetentnymi organami krajów eksportującego i importującego, obsługujący je system powinien:

- uwzględniać elementy danych i strukturę wiadomości, takich jak te ustanowione/ratyfikowane przez Centrum Narodów Zjednoczonych ds. Ułatwiania Handlu i Biznesu Elektronicznego dla świadectw

**WYTYCZNE DOT. PROJEKTU, PRODUKCJI, WYSTAWIANIE I UŻYTKOWANIA
OGÓLNYCH ŚWIADECTW URZĘDOWYCH (CAC/GL 38-2001)**

elektronicznych wymienianych pomiędzy rządowymi organami granicznymi (patrz ISO/UNTDDED⁹). Kraje importujące i eksportujące będą musiały porozumieć się co do przeznaczonych do wymiany elementów danych;

- uwzględnić zastosowanie dostępnych technologii dla wymiany wiadomości zawierających dane w taki sposób, by zapewnić, że opcje wymiany danych wspierają ciągłość działalności;
- zapewnić integralność systemu certyfikacji podczas wymiany danych elektronicznych w celu ochrony przed oszustwem, zainfekowaniem wirusami oraz innym złośliwym oprogramowaniem i utrzymania integralności systemu. Przykłady środków bezpieczeństwa, które mogą być uwzględnione obejmują:
  - cyfrowe świadectwa uwierzytelnienia
  - szyfrowanie
  - nadzorowany i kontrolowany dostęp
  - firewalle
- obejmować mechanizm mający na celu kontrolowanie i zabezpieczenie systemu przed nieuprawnionym dostępem. Będzie to wymagać od właściwych organów krajów eksportującego i importującego uzgodnienia uprawnień dostępu, w tym urzędników uprawnionych do uzyskania dostępu do systemu;
- obejmować mechanizmy techniczne lub proceduralne, w celu uniemożliwić nieuczciwego ponownego użycia świadectw elektronicznych;
- uwzględnić ograniczenia infrastruktury i możliwości krajów rozwijających się; oraz
- uwzględnić plan awaryjny mający na celu zapewnienie minimalnych zakłóceń w handlu w razie awarii systemu.

40. Eksporter lub jego przedstawiciel powinien zostać powiadomiony, gdy przesyłka zawiera świadectwo elektroniczne.

Prezentacja oryginalnych świadectw

41. W przypadku świadectw papierowych, importer lub odbiorca odpowiada za zapewnienie, że produkt i oryginalne świadectwo zgodnie z wymaganiami kraju importującego, zostanie przedstawione organom kraju importującego lub organom w kraju prowadzącym kontrolę importu w imieniu kraju importującego. W przypadku świadectw elektronicznych, importer/odbiorca lub ich przedstawiciele powinni dostarczyć organowi kraju importującego odpowiednie szczegółowe dane dotyczące przesyłki w celu umożliwienia ustalenia jej tożsamości względem szczegółowych danych zawartych w świadectwie.

Wymiana świadectw

42. Świadectwa zastępcze mogą zostać wydane przez organ właściwy posiadający uprawnienia do sprostowania świadectw, które, na przykład, zgubiono, zostały uszkodzone, zawierają błędy, bądź tam, gdzie

z uwzględnieniem elementów danych XML zawartych w specyfikacjach dotyczących wymogów biznesowych certyfikacji eksportu - Trade/CEFACT/2005/36.

---

⁹ UNTDDED (United Nations Trade Data Elements Directory) zawiera opisy wszystkich elementów podzielonych zgodnie z numerami oraz krótkim opisem oraz atrybutami (www.uncece.org/etrades/codesindex.htm). Przykładowo, 10 DEI 004 to "Dokument/Numer wiadomości. Podobny identyfikacja w XI2 to 324 "Numer Zamówienia",

SYSTEMY INSPEKCJI I CERTYFIKACJI IMPORTU I EKSPORTU ŻYWNOSCI (Wydanie 5)

pierwotne informacje nie są już prawidłowe. Certyfikaty te muszą być wyraźnie oznaczone, aby wskazać, że zastępują oryginalne świadectwo. Świadectwo zastępcze powinno zawierać odniesienie do numeru oryginalnego świadectwa, które zastępuje oraz datę podpisania oryginału. Świadectwo oryginalne powinno zostać anulowane i, o ile jest to możliwe, zwrócone organowi wydającemu.

Unieważnienie świadectw

43. Jeżeli pojawi się właściwy i wystarczający powód, do unieważnienia świadectwa, organ certyfikujący powinien unieważnić oryginalne świadectwo tak szybko, jak to możliwe i powiadomić o tym eksportera lub jego przedstawiciela o tym unieważnieniu w wersji papierowej lub drogą elektroniczną. Powiadomienie powinno zawierać odniesienie do numeru oryginalnego świadectwa, do którego odnosi się unieważnienie oraz przedstawiać wszystkie szczegóły dotyczące przesyłki oraz powód lub powody unieważnienia. Jeżeli przesyłka została eksportowana, kopię unieważnienia należy dostarczyć właściwemu organowi ds. kontroli żywności kraju importującego. Należy przesłać elektroniczne powiadomienie organowi ds. kontroli kraju importującego dla tych krajów, które używają świadectw elektronicznych. W przypadkach, gdy przesyłce towarzyszy świadectwo papierowe, oryginalne świadectwo w miarę możliwości należy zwrócić organowi wydającemu.

Świadectwa nieważne

44. Pomimo wysiłków w celu zapobieżenia powstaniu błędów, świadectwa urzędowe mogą nieumyślnie zawierać nieprawidłowe lub niepełne informacje lub atesty. Z chwilą odkrycia takiej sytuacji organ certyfikujący kraju eksportującego lub organ właściwy kraju importującego powinny się wzajemnie o niej powiadomić. W takich przypadkach organ certyfikujący powinien, zgodnie z paragrafem 42, we właściwym terminie wydać świadectwo zastępcze lub unieważnić świadectwo, zgodnie z paragrafem 43, zależnie od potrzeb.

Zasada H

Organy właściwe powinny podjąć odpowiednie działania w celu zapobiegania stosowaniu fałszywych świadectw i powinny pomagać, zależnie od potrzeb, w terminowym badaniu takiego wykorzystania.

Fałszywe świadectwa

45. Jeżeli organ właściwy, na podstawie uzasadnionych przesłanek, podejrzewa, że świadectwo urzędowe może być fałszywe z powodu umyślnego przeinaczenia lub innych działań przestępczych, powinien on natychmiast rozpocząć dochodzenie i zaangażować organ certyfikujący kraju, z którego rzekomo pochodzi podejrzane fałszywe świadectwo. Należy również dać wiać pod rozwagę powiadomianie wszelkich krajów trzecich, które mogły zostać wskazane. Ponadto, organ kompetentny powinien zatrzymać powiązaną przesyłkę pod jego kontrolą, w oczekiwaniu na wynik dochodzenia.

46. Organy certyfikujące w krajach, z których podejrzane fałszywe świadectwo rzekomo pochodzi, powinny udzielać pełnego wsparcia dochodzeniu organu właściwego dla kraju importującego. Jeżeli świadectwo zostanie uznane za fałszywe, odpowiednie organy powinny podjąć wszelkie możliwe starania w celu identyfikacji osób odpowiedzialnych tak, aby można było podjąć odpowiednie działania zgodnie z przepisami prawa krajowego /prawa regionalnego.

47. Produkt odnoszący się do fałszywych świadectw powinien zostać uznany za niezgodny z wymaganiami kraju importującego, ponieważ dokładny stan produktu jest nieznamy. Zniszczenie produktu to jeden ze środków, które można zastosować, z uwagi na to, że zniszczenie stanowi silny czynnik zniechęcający dla przyszłych nieuczciwych działań.

48. Organy właściwe w krajach importujących powinny prowadzić bieżącą ewidencję świadectw organów certyfikujących ze odpowiednich krajów eksportujących, w tym, w odniesieniu do świadectw papierowych, kopie oficjalnych pieczęci i znaków.

ZAŁĄCZNIK

WZORCOWE OGÓLNE ŚWIADECTWO URZĘDOWE

Zakres Załącznika

Niniejszy załącznik ma na celu zapewnienie dodatkowych wytycznych dla organów właściwych w oparciu o zasady wyznaczone w Sekcji 4 i opracowanie dotyczące informacji przewidzianych w Sekcjach 8 oraz 9. Gdy wzorcowe świadectwa urzędowe dla określonych celów zostaną w inny sposób ustanowione przez Kodeks Żywnościowy, kraje powinny odnosić się do takich wytycznych.

Mimo że świadectwa głównie skupiają się na aspektach sanitarnych, mogą także odnosić się do aspektów dotyczących uczciwych praktyk w handlu żywnością, tam gdzie kwestie te podlegają certyfikacji przez organy certyfikujące.

Niniejsze wzorcowe świadectwo mogłoby dotyczyć wielu produktów na pojedynczym świadectwie.

Uwagi objaśniające dotyczące ogólnego modelu świadectwa urzędowego

Informacje ogólne:

Świadectwo powinno należy wypełnić w sposób czytelny.

Jeżeli odbiorca, punkt wejścia bądź szczegóły transportu ulegną zmianie po wystawieniu świadectwa, obowiązkiem importera jest poinformowanie o tym fakcie organu właściwego dla kraju importującego. Zmiana taka nie powinna prowadzić do wniosku o wydanie świadectwa zastępczego.

Świadectwo wzorcowe, zdaje się obejmować numery mające na celu ułatwienie stworzenia połączenia pomiędzy określoną sekcją oraz odpowiadającą jej uwagą objaśniającą. Numery te pojawiają się na faktycznych świadectwach wydanych przez organ certyfikujący w sposób niecelowy.

Szczegółowe:

Typ świadectwa: świadectwo powinno być oznaczone "ORYGINAŁ", "KOPIA" lub "ZASTĘPCZE".

Kraj: nazwa kraju, który wydaje dane świadectwo w miarę możliwości uzupełniona o logo lub nagłówek. Celem jest jednoznaczna identyfikacja kraju odpowiedzialnego za wydanie danego świadectwa.

1. **Nadawca/Eksporter:** nazwa i adres (odpowiednio ulica, miejscowość i regionu/prowincja/stan) osobę fizyczną lub osobę prawną lub podmiotu, którzy wysłał przesyłki.
2. **Numer świadectwa:** ten numer identyfikacyjny jest unikalny dla każdego świadectwa i autoryzowany przez odpowiedni organ w kraju eksportującym. Odnosnie do świadectw wielostronnych, patrz paragraf 38 dokumentu CAC/GL 38-2001.
3. **Organ Właściwy:** nazwa Organu Właściwego kraju odpowiedzialnego za certyfikację.
4. **Organ Certyfikujący:** nazwa Organu Certyfikującego, w przypadku, gdy jest on różny od Organu Właściwego.
5. **Odbiorca/Importer:** nazwa i adres osoby fizycznej lub osoby prawnej albo podmiotu, do którego została wysłana dana przesyłka w kraju przeznaczenia, w momencie wydawania świadectwa.
6. **Kraj pochodzenia¹⁰:** nazwa kraju, w którym produkty zostały przygotowane, wyprodukowane lub spakowane.
7. **Kraj przeznaczenia¹⁰:** nazwa kraju docelowego produktów.
8. **Miejsce załadunku:** nazwa portu morskiego, lotniska, terminala towarowego, stacji kolejowej lub innego miejsca, w którym towary są ładowane na środki transportu służące do ich przewozu.
9. **Środek transportu:** powietrzny/morski/szynowy/drogowy/inny, zależnie od potrzeb i dostępnej identyfikacji (nazwa lub numer) bądź odpowiednich udokumentowanych odniesień.
10. **Zadeklarowany punkt wejścia:** jeżeli jest to wymagane i dostępne, nazwa punktu wejścia zatwierzonego przez organ właściwy kraju importującego i jego UN/LOCODE (odniesienie do United Nations Code for Trade and Transport Locations).
11. **Warunki transportu/przechowywania:** kategoria odpowiedniej temperatury (w temp. otoczenia, schłodzone, zamrożone) lub inne wymagania (np. wilgotność) dla transportu/przechowywania produktu.
12. **Całkowita ilość:** w odpowiednich jednostkach ciężaru lub objętości dla całej przesyłki.
13. **Identyfikacja kontenera (-ów)/numer(-y) plomb:** identyfikują kontenery i numery plomb, jeśli ma to zastosowanie lub jeśli są one znane.
14. **Całkowita liczba opakowań:** całkowita liczba opakowań dla wszystkich produktów w przesyłce.
15. **Identyfikacja produktu (-ów) żywnościowego:** podaje opisowe informacje określone dla danego produktu lub produktów przewidzianych do certyfikacji.

Jeśli jest taka potrzeba: charakter żywności (lub opis towaru), kod towaru (kod HS), gatunek, zamierzony cel, producent/wytwórca, numer zatwierdzenia

¹⁰ Kod ISO: można zastosować dwuliterowe kody kraju, zgodne z międzynarodową normą (ISO 3166 alfa-2).

zakładów (ubojnia, zakład produkcyjny, przechowalnia (chłodnia lub nie)), region lub enklawa pochodzenia, nazwa produktu, identyfikator partii, rodzaj opakowania, liczba opakowań, waga netto w rozbiciu na rodzaj produktu.

- **Charakter żywności (lub opis produktu):** opis produktu (-ów) dostatecznie dokładny, aby umożliwić klasyfikację produktu w Zharmonizowanym Systemie Światowej Organizacji Celnej, uwzględniający, w razie potrzeby kod towaru (kod HS)
- **Zamierzony cel (lub Produkty żywnościowe certyfikowane w celu):** końcowe wykorzystanie produktu powinno być wskazane na danym świadectwie (np. bezpośredniego spożycia przez ludzi, dalsze przetwarzanie i próbki handlowe).

Jeżeli wymagane jest świadectwo dla próbek handlowych, przesyłka składająca się z próbek żywności przeznaczonych do oceny, testowania lub badań, w kraju importującym może być opisana

przy pomocy określenia "próbki handlowe. Należy jasno wskazać na świadectwie lub na opakowaniu, że próbka nie jest przeznaczona do sprzedaży detalicznej i nie ma wartości handlowej.

- **region lub enklawa pochodzenia:** jeżeli dotyczy: Wyłącznie dla produktów objętych środkami regionalizacji lub przez ustanowienie zatwierdzonych stref lub enklaw.
- **Rodzaj opakowania:** określają rodzaj opakowania produktów, jak zostało to zdefiniowane w Zaleceniu Nr. 21 z UN/CEFACT (Centrum Narodów Zjednoczonych ds. Ułatwiania Handlu i Biznesu Elektronicznego).

- 16. Atesty:** informacje wskazujące na zgodność z odpowiednimi przepisami krajów importujących lub eksportujących zgodnie z zaleceniami, zależnie od potrzeb, Komisji Kodeksu Żywnościowego.

Atesty powinny stanowić minimalne wymaganie dla produktów certyfikowanych w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności i uczciwych praktyk w handlu żywnością. Atesty powinny mieć zastosowanie dla produktów żywnościowych certyfikowanych.

Niemające zastosowania atesty należy wyłączyć lub usunąć.

Mogą istnieć inne atesty obejmujące różne zagadnienia (por. paragraf 7 dokumentu CAC/GL 38-2001).

- 17. Urzędnik wystawiający świadectwa:** nazwisko, oficjalna funkcja, oficjalna pieczęć (opcjonalna), data podpisu oraz podpis.

Świadectwa powinny być wydane zgodnie z sekcją 9 dokumentu CAC/GL 16 38-2001.

LOGO/NAGŁÓWEK WZORCOWEGO OGÓLNEGO ŚWIADECTWA URZĘDOWEGO KRAJU:

TYP ŚWIADECTWA

SYSTEMY INSPEKCJI I CERTYFIKACJI IMPORTU I EKSPORTU ŻYWNOCI (Wydanie 5)

1. Nadawca/Eksporter:		2. Numer świadectwa:			
		3. Organ Właściwy:			
		4. Organ Certyfikujący:			
5. Odbiorca/Importer:					
6. Kraj pochodzenia:		Kod ISO:			
7. Kraj przeznaczenia:		Kod ISO:			
8. Miejsce załadunku:					
9. Środek transportu:		10. Zadeklarowany punkt wejścia:			
11. Warunki transportu/przechowywania:		12. Całkowita ilość			
13. Identyfikacja kontenera (-ów)/numer(-y) plomb:		14. Całkowita liczba opakowań:			
15. Identyfikacja produktów żywnościowych w formie opisanej poniżej (wiele wierszy można wykorzystać dla wielu produktów)					
Nr	Charakter żywności, kod towaru (kod HS) w razie potrzeby	Gatunki *	Zamierzony cel		
Nr	Producent/Wytwórca	Zatwierdzona liczba zakładów *	Region lub enklawa pochodzenia		
Nr	Nazwa produktu	Identyfikator partii *	Typ opakowania	Liczba opakowań	Waga netto
16. Atesty:					
17. Urzędnik wystawiający świadectwa: Nazwisko: Oficjalna funkcja: Data: Podpis: Oficjalna pieczęć:					

Wzorcowe Ogólne Świadectwo Urzędowe należy odczytywać w powiązaniu z uwagami objaśniającymi.

* jeśli jest to wymagane

¹ niniejsze wytyczne należy odczytywać w powiązaniu z Kodeksem Wytycznych dotyczących Projektu, Obsługi, Oceny i Akredytacji Systemów Inspekcji i Certyfikacji Importu i Eksportu Żywności (CAC/GL 26

⁴ Gdy dane świadectwo wymaga dodatkowych informacji, powinno być zbudowane w taki sposób, aby stanowiło wyrazne

⁶ Należy odnieść się do norm Kodeksu jeśli są one dostępne.

**WYTYCZNE DOT. PROJEKTU, PRODUKCJI, WYSTAWIANIE I UŻYTKOWANIA
OGÓLNYCH ŚWIADECTW URZĘDOWYCH (CAC/GL 38-2001)**

¹⁰ Regionalny odnosi się do Regionalnej Organizacji Integracji Gospodarczej (REIO) w rozumieniu artykułu 2, Konstytucji Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa.